

Национална сигурност и правата на човека в контекста на миграционната криза

Стелиян Стоянов

България е на пътя на миграционния поток и това се отразява върху всички аспекти на обществения живот в страната, както и застрашава вътрешната сигурност.

От началото на кризата през 2013г. насам сме свидетели на непрекъснато засилване на бежанската вълна, както през страната така и извън нея. Към момента България се намира в по-благоприятно положение поради това, че основният маршрут е през Гърция – Македония-Сърбия, но развитието на събитията в тези страни дава основание да считаме, че той може да бъде пренасочен през страната ни.

Основните причини България да не е желана дестинация са основно слабата социална система и не добрата перспектива за интеграция в обществото – намиране на работа, обучение, кариерно развитие породени от ниския ценз и непознаването на езика.

През последните две години се наблюдава изостряне на отношенията между обществото и мигрантите.

За точна преценка на миграционната криза и вличието и⁴ върху обществения живот, и националната ни сигурност е необходимо да анализираме профила на миграционния поток преминал през България. През последната година се наблюдават следните **тенденции**:

- Увеличаване на броя на самостоятелни мъже спрямо броя на семействата;
- Увеличава се броя на бежанците от различни националности. През 2014г. сирийците са съставлявали 70-80% от потока през страната ни. През настоящата година броят им се е намалил драстично, като те са едва 29% . Увеличил се е броят на иракчани и афганистанци, като общо те представляват над 50% от миграционния поток;

- Увеличава се броят на самостоятелно преминаващи деца. Промяната се дължи поради разликата в статута и процедурите занепридруените малолетни и непълнолетни лица;
- Значително падане на образователния ценз;
- Мигрантите предпочитат да не влизат в бежанските центрове, а да напуснат страната ни за да достигнат крайната си цел – основно Германия и Швеция.

Пораждат се следните **рискове и проблеми**:

- Негативно отношение на обществото към бежанците;
- Натоваварва се социалната система и бюджета;
- Проникване на терористи;
- Създават се условия за радикализация на част от бежанците оставащи в България.

Решения:

- Външнополитически план:
  - Обединяване на усилията за борба и ликвидиране на причинителя на процеса – ИДИЛ;
  - Задържане на потока извън границите на ЕС;
  - Засилване на външната граница с обединени усилия.
- Вътрешнополитически план:
  - Включване на армията към охрана на държавната граница и увеличаване на техническите средства;
  - По-добра координация между отделните институции;
  - Борба срещу трафикантите.